

**Yeni klinik çalışmalar ışığında insülin dışı
antidiyabetiklere güncel bakış**

Sulfonilüreler & Glinidler

Dr. Serdar Güler

Hitit Üniversitesi & Ankara Numune EAH
Endokrinoloji BD

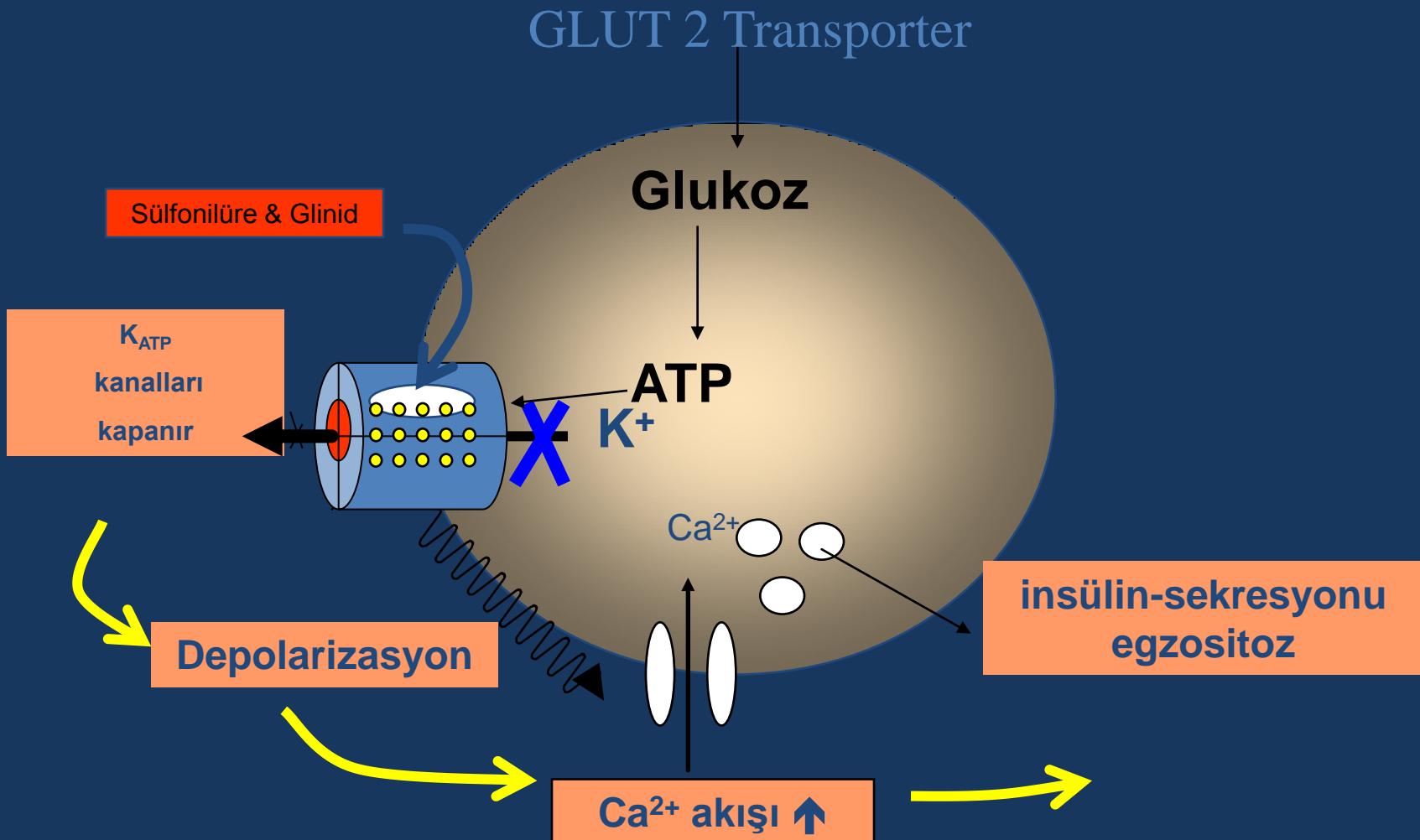
25 Nisan 2015, 51. Diyabet Kongresi, Antalya

Jenerik adı	Ticari adı	Günlük doz	Alınma zamanı
A. Sulfonilüreler (II. Kuşak SU)			
Glipizid	Minidiab 5 mg tb	2.5-40 mg	Günde 2 kez, kahvaltıda ve akşam yemeğinde
Glipizid kontrollü salınımlı formu	Glucotrol XL 2.5, 5, 10 mg tb	5-20 mg	Günde 1 kez, kahvaltıdan önce veya kahvaltıda
Gliklazid	Betanorm, Diamicron, Glikron, Glumikron, Oramikron 80 mg tb	80-240 mg	Günde 1-2 kez, kahvaltıda (ve gereklirse akşam yemeğinde)
Gliklazid modifiye salınımlı formu	Diamicron MR 30, 60 mg; Betanorm MR, Efikas MR, Hipoglis 30 mg tb	30-90 mg	Günde 1 kez, kahvaltıdan önce veya kahvaltıda
Glibenklamid	Dianorm, Gliben 5 mg; Diyaben 3.5 mg tb	1.25-20 mg	Günde 1-2 kez, kahvaltıda (ve gereklirse akşam yemeğinde)
Glimepirid	Amaryl, Diaglin, Diameprid, Glimax, Glirid, Sanprid 1, 2, 3, 4 mg; Mepiriks 1, 2, 3 mg; Tideca 6, 8 mg tb	1-8 mg	Günde 1-2 kez, kahvaltıda (ve gereklirse akşam yemeğinde)
Glibornurid	Glutril 25 mg tb	12.5-75 mg	Günde 1-2 kez, kahvaltıda (ve gereklirse akşam yemeğinde)
Glikuidon	Glurenorm 30 mg tb	15-120 mg	Günde 1-2 kez, kahvaltıda (ve gereklirse akşam yemeğinde)
B. Glinid grubu (Meglitinidler, GLN, kısa etkili sekretagoglar)			
Repaglinid	Diafree, Novonorm, Novade, Repelit, Replic, 0.5, 1, 2 mg; Repafix 0.5, 1, 2 mg eff tb	0.5-16 mg	Günde 3 kez, yemeklerden hemen önce
Nateglinid	Dialix, Natelix, Teglix 120 mg; İncuria, Starlix, 120, 180 mg; Naglid 60, 120 mg tb	60-360 mg	Günde 3 kez, yemeklerden hemen önce

DİYABET TEDAVİSİNDE TARİHSEL GELİŞİM

İlaç	Keşif yılı
İnsulin	1921
İnhale insulin	2006
Sülfonilüreler	1946
Biguanidler	1957
Glukozidaz inhibitörleri	1995
Meglitinidler	1998
Tiazolidinedionlar	1999
GLP analogları	2007
DPP-IV inhibitörleri	2007
Gliflozinler	2011

ETKİ MEKANİZMASI

Gün Boyunca Bazal ve Postprandial Etkiler

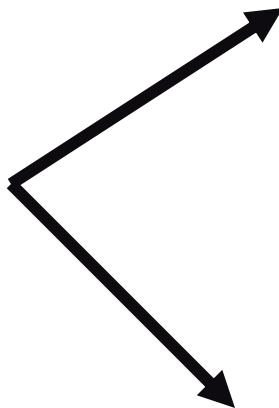
	HbA1C ↓ (%)
Daha çok basal glukoz üzerine veya bir miktar her ikisi üzerine	
Metformin	1-2
Sulfonilüreler	1-2
Glitazon (Pioglitazon)	0.9-1.6
Daha çok postprandial artışlar	
Nateglinide, repaglinide	0.5-1.5
α-Glukozidaz inhibitorleri	0.5-1
Hem açlık hem de postprandial etki	
Sitagliptin, vildagliptin	0.6-1

Gün Boyunca Bazal ve Postprandial Etkiler

	HbA1C ↓ (%)
Daha çok basal glukoz üzerine veya bir miktar her ikisi üzerine	
Metformin	1-2
Sulfonilüreler	1-2
Glitazon (Pioglitazon)	0.9-1.6
Daha çok postprandial artışlar	
Nateglinide, repaglinide	0.5-1.5
α-Glukozidaz inhibitorleri	0.5-1
Hem açlık hem de postprandial etki	
Sitagliptin, vildagliptin	0.6-1

Sekretagogların β hücresine etkisi

İnsülin
sekretagogu

Hücrenin uyarılması
(Sülfonilüreler)

Hücrenin glukoza
duyarlı hale getirilmesi
(Glinidler)

Sulfonilüreler - ETKİ

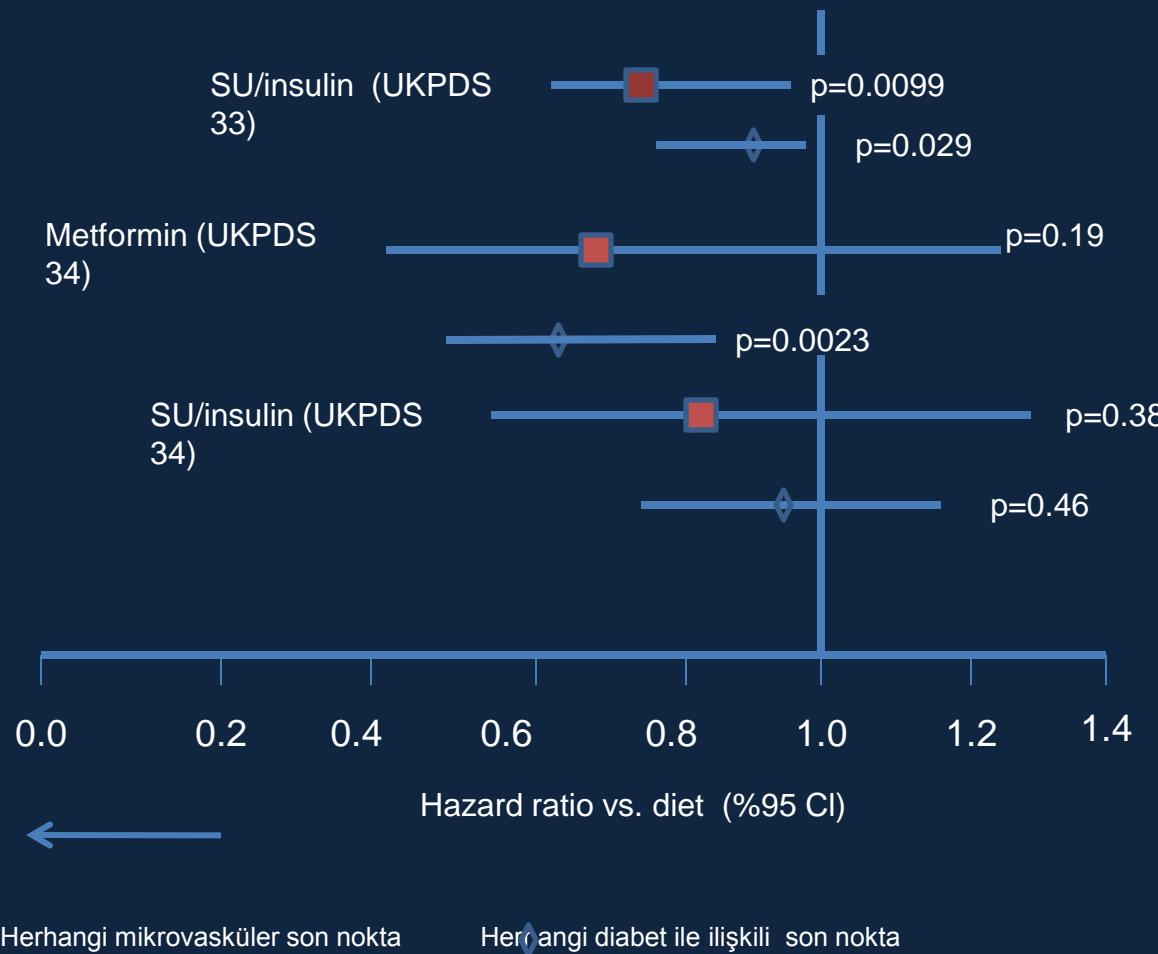
- İnsülin sekresyonu:
  - Akut kullanımda:
    - 1. Faz sekresyon etkilenmez
    - 2. Faz doza bağlı artar
  - Kronik kullanımda: İnsülin sekresyonu artar (%25)
- İnsülin sentezi: Etkilenmez
- Hepatik insülin klirensi: Azalır
- Pankreatik etkileri:
  - Glukagon sekresyonu azalır
  - Somatostatin sekresyonu artar
- Ekstrapankreatik etkileri: Sekonder olarak
  - insülin sensitivitesi artar
  - insülin reseptör bağlanması artar

SORUNLAR

SULFONİLÜRE	GLİNİD
Hipoglisemi	Hipoglisemi
Kilo alımı	Kilo alımı
	Günde 3 doz kullanım

ÇALIŞMALAR

UKPDS

UKPDS: Relatif Risk Azalımı (sülfonilüre/insülin)

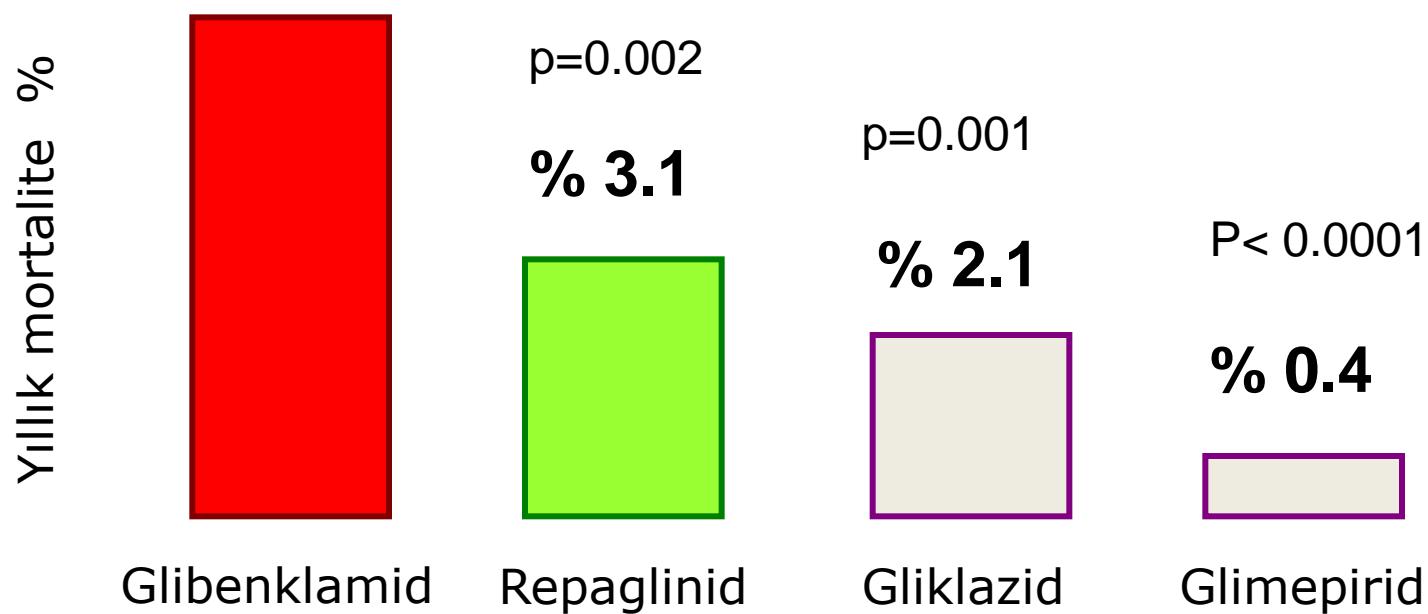
10 yıllık izlem

Son Nokta	1997: Relatif risk Azalımı (%)	p	2007: Relative risk Azalımı (%)	p
Herhangi diyabete-bağılı son nokta	12	0.029	9	0.040
Mikrovasküler Hastalık	25	0.0099	24	0.001
MI	16	0.052	15	0.014
Bütün sebeplere bağlı mortalite	6	0.44	13	0.007

T2DM

Metformin - İnsülin Sekretagog Kombinasyonlarının 3 Yıllık Mortaliteye Etkileri

N=696 kombinasyon tedavisi alan
N= 295 ölüm
% 8.7

Is the Combination of Sulfonylureas and Metformin Associated With an Increased Risk of Cardiovascular Disease or All-Cause Mortality?

A meta-analysis of observational studies

AJAY D. RAO, MD¹
NITESH KUHADIYA, MBBS²

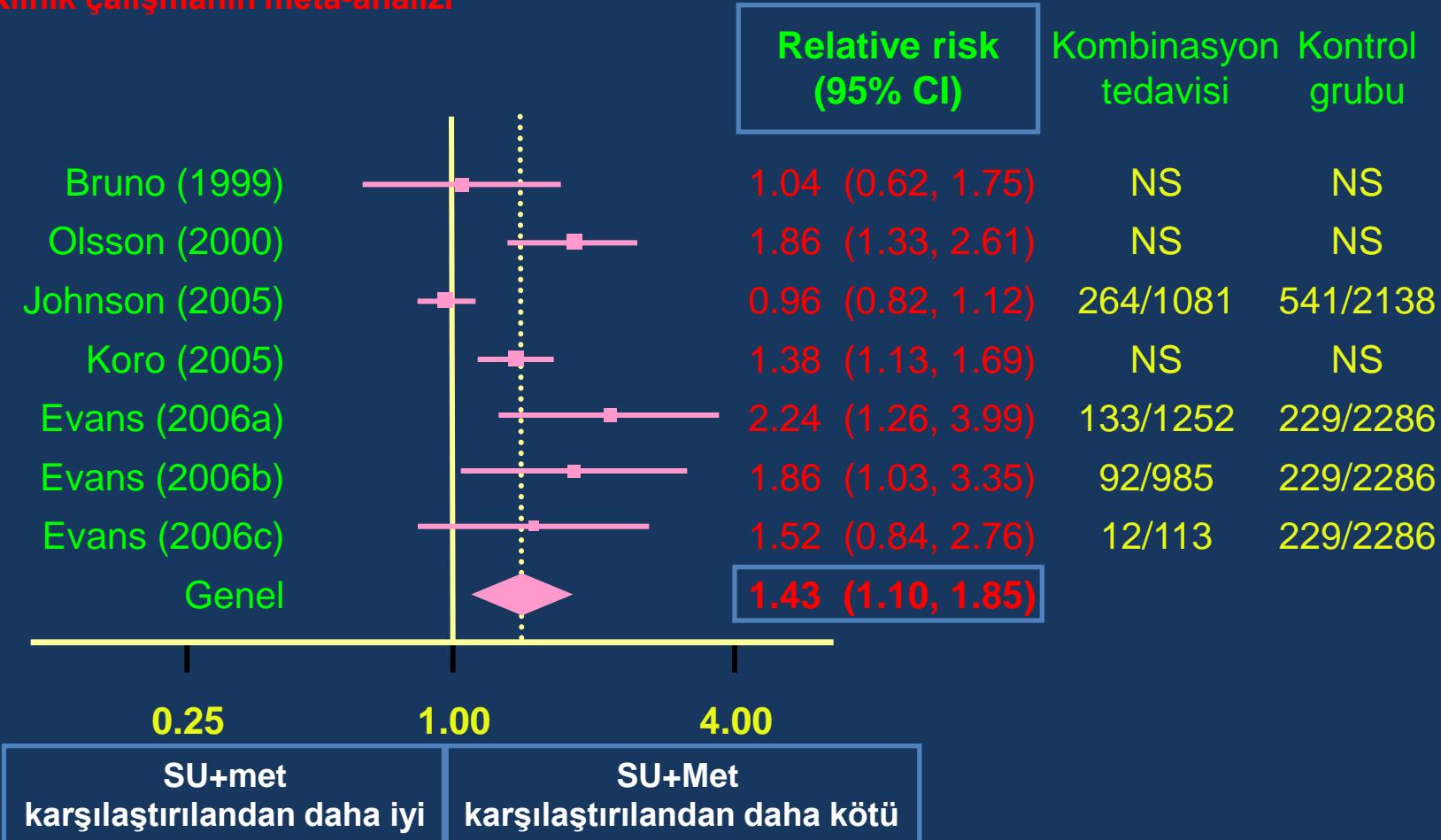
KRISTI REYNOLDS, PhD, MPH^{2,3}
VIVIAN A. FONSECA, MD¹

---

rather than a beneficial effect, a finding attributed by the investigators to be due to chance (1). In the UKPDS, sulfonylureas

Sülfonilüre ve Metformin Kombinasyonu Artmış Mortalite ve KVH Riski ile İlişkili Olabilir

9 Klinik çalışmanın meta-analizi

SULFONİLÜRE İLE İLGİLİ ÖNEMLİ ÇALIŞMALAR

	UKPDS-1998		ADVANCE-2008		ACCORD-2009		VADT-2009	
	Intensif	Konv.	Intensif	Std	Intensif	Std	Intensif	Std
%	n:2729	n:1138	n:4828	n:4741	n:5128	n:5123	n:892	n:899
Sulfonilüre	542		% 91	% 59	% 87	% 74	% 55	%45
Metformin	342		% 74	% 67	% 95	% 87	% 75 (60)	% 71 (55)
TZD	-		% 17	% 11	% 92	% 58	% 85 (72)	% 78 (62)
Akarboz	-		% 19	% 13	% 23	% 5		
Glinid	-		% 1	% 3	-	-		
İnsülin	409		% 40	% 24	% 77	% 55	+	+
Bolus İnsülin	-		-	-	% 55	% 35		
Exenatide /Sitagliptin	-		-	-	% 18	% 5		
Exenatide	-		-	-	% 12	% 4		

ACCORD:

- ACCORD hedef:

Çok merkezli, randomize, gerçekleşmiş, sıkı kan şekeri kontrolünün etkilerinin değerlendirilmesi.

5 yıl izlem ile kardiyovasküler hastalık riski değerlendirildi.

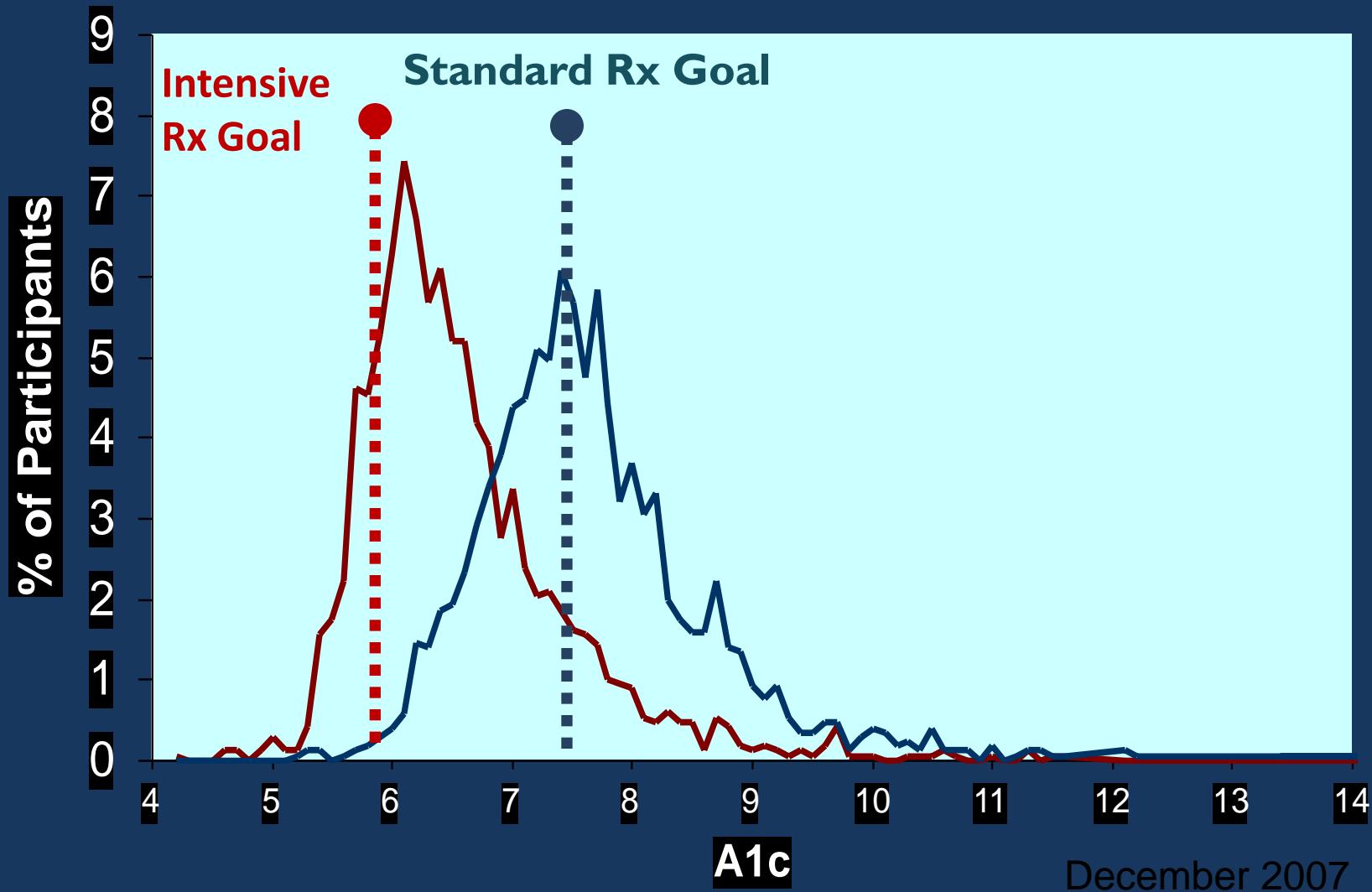
- 77 Merkez: Amerika ve Kanada

Double 2 X 2 Faktoryel Tasarım

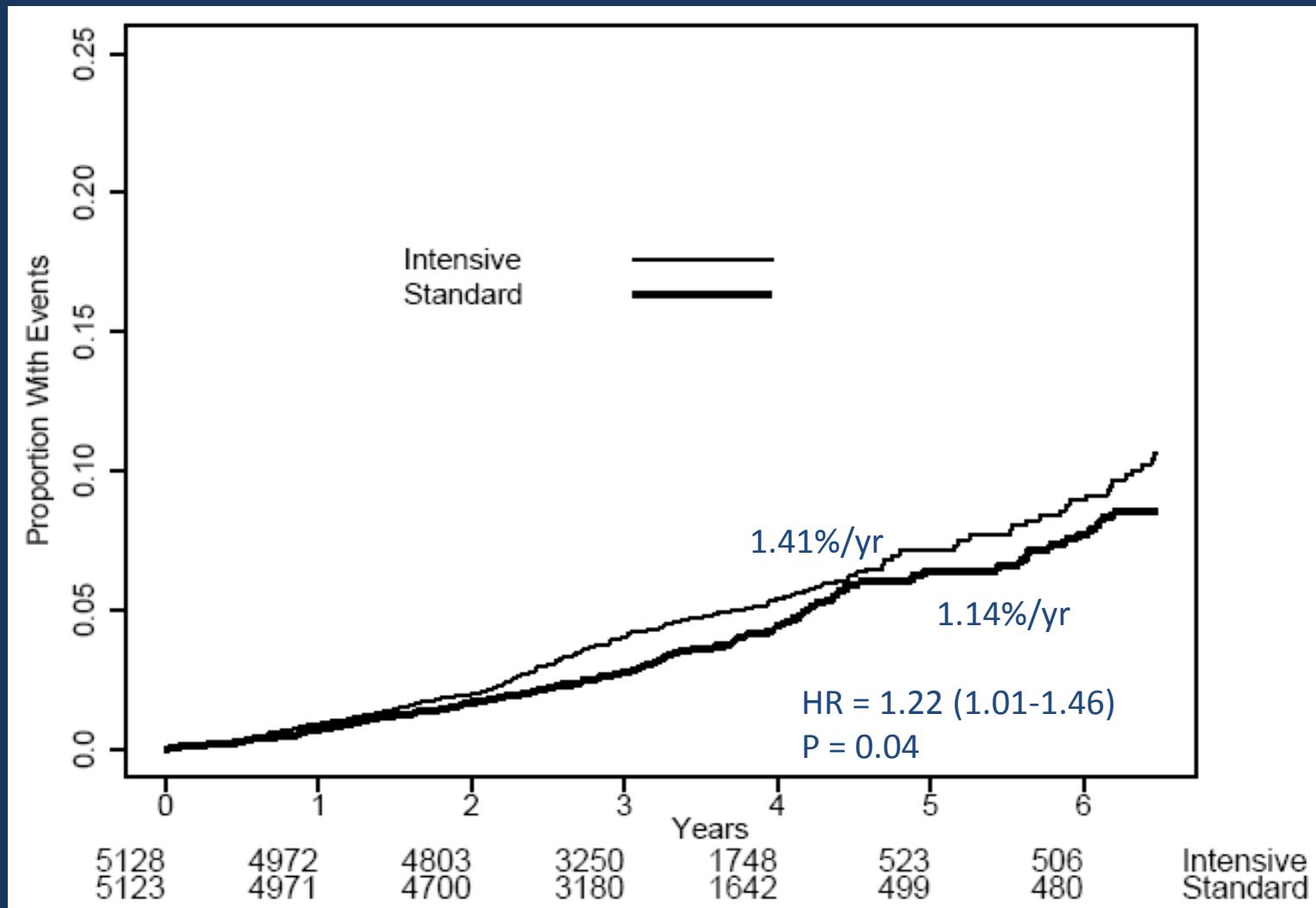
	BP		Lipid		
	Yoğun (SKB<120)	Standard (SKB<140)	Statin + Gizli İlaç	Statin + Gizli İlaç	
Yoğun Glisemi (A1C<6%)	1178	1193	1383	1374	5128*
Standard Glisemi (A1C 7-7.9%)	1184	1178	1370	1391	5123*
	2362*	2371*	2753*	2765*	10,251

*Primer analiz ana etkiler için sınırları karşılaştırmakta

A1C Dağılımı: 48. Ay

Tüm Nedenlere Bağlı Mortalite

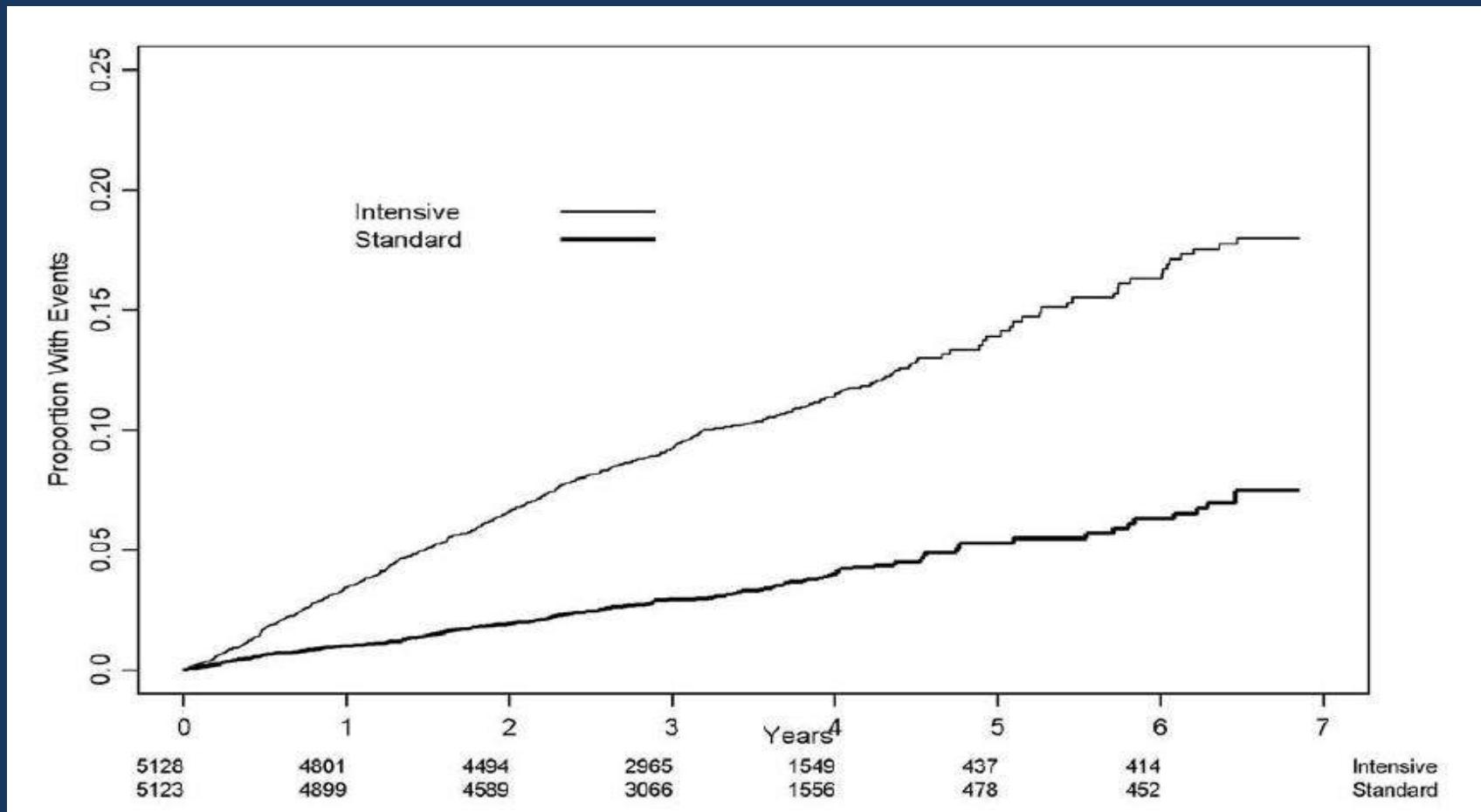
ACCORD Study Group, NEJM 2008 358:2545-2549.

Primer & Sekonder Sonlanımlar

	Yoğun N (%)	Standard N (%)	HR (95% CI)	P
Primer	352 (6.86)	371 (7.23)	0.90 (0.78-1.04)	0.16
Sekonder				
Mortalite	257 (5.01)	203 (3.96)	1.22 (1.01-1.46)	0.04
Nonfatal MI	186 (3.63)	235 (4.59)	0.76 (0.62-0.92)	0.004
Nonfatal İnme	67 (1.31)	61 (1.19)	1.06 (0.75-1.50)	0.74
KV Ölüm	135 (2.63)	94 (1.83)	1.35 (1.04-1.76)	0.02
KKY	152 (2.96)	124 (2.42)	1.18 (0.93-1.49)	0.17

ACCORD Study Group, NEJM 2008 358:2545-2549.

Tıbbi Yardım Gerektiren Ağır Hipoglisemi

Yoğun Grup Yıllık İnsidans Hızı = 3.3%
Standard Grup Yıllık İnsidans Hızı = 1.0%

ACCORD Study Group, NEJM 2008 358:2545-2549.

Tedavi Grubu ve Ağır Hipoglisemiye Göre Mortalite

	Tüm	Hipoglisemik Olay Yaşamamış	Hipoglisemik Olay Yaşamış
Yoğun Glisemi	1.4% / y (257 Ölüm)	1.3% / y (223 Ölüm)	2.8% / y (34 Ölüm)
Standard Glisemi	1.1% / y (203 Ölüm)	1.1% / y (186 Ölüm)	4.9% / y (17 Ölüm)
Hazard Ratio (95% CI)	1.22 (1.01, 1.46)	1.24 (1.02, 1.50)	0.54 (0.30, 0.96)
Yoğun Grupta Mortalite Daha Yüksek		<u>Standard</u> Grupta Mortalite Daha Yüksek	

Interaction P < 0.01

ACCORD Study Group, NEJM 2008 358:2545-2549.

Ağır Hipoglisemiye Bağlı Mortalite

	Hipoglisemik Olay Yaşamamış	Hipoglisemik Olay Yaşamış
Tüm Mortalite Hızı	1.2% / y	3.3% / y
Yoğun Glisemi	1.3% / y	2.8% / y
Standard Glisemi	1.1% / y	4.9% / y

**Tedavi stratejisinden bağımsız olarak, ağır hipoglisemik olay
geçirenlerde mortalite daha yüksek!**

ACCORD prematüre sonlanma

6 Şubat 2008 Basın Bülteni

Yüksek Mortalite riski

Yoğun Grup: 257 ölüm, ortalama A_{1c} % 6.4

Standard grup: 203 ölüm, ortalama A_{1c} % 7.5

ADVANCE ÇALIŞMASI

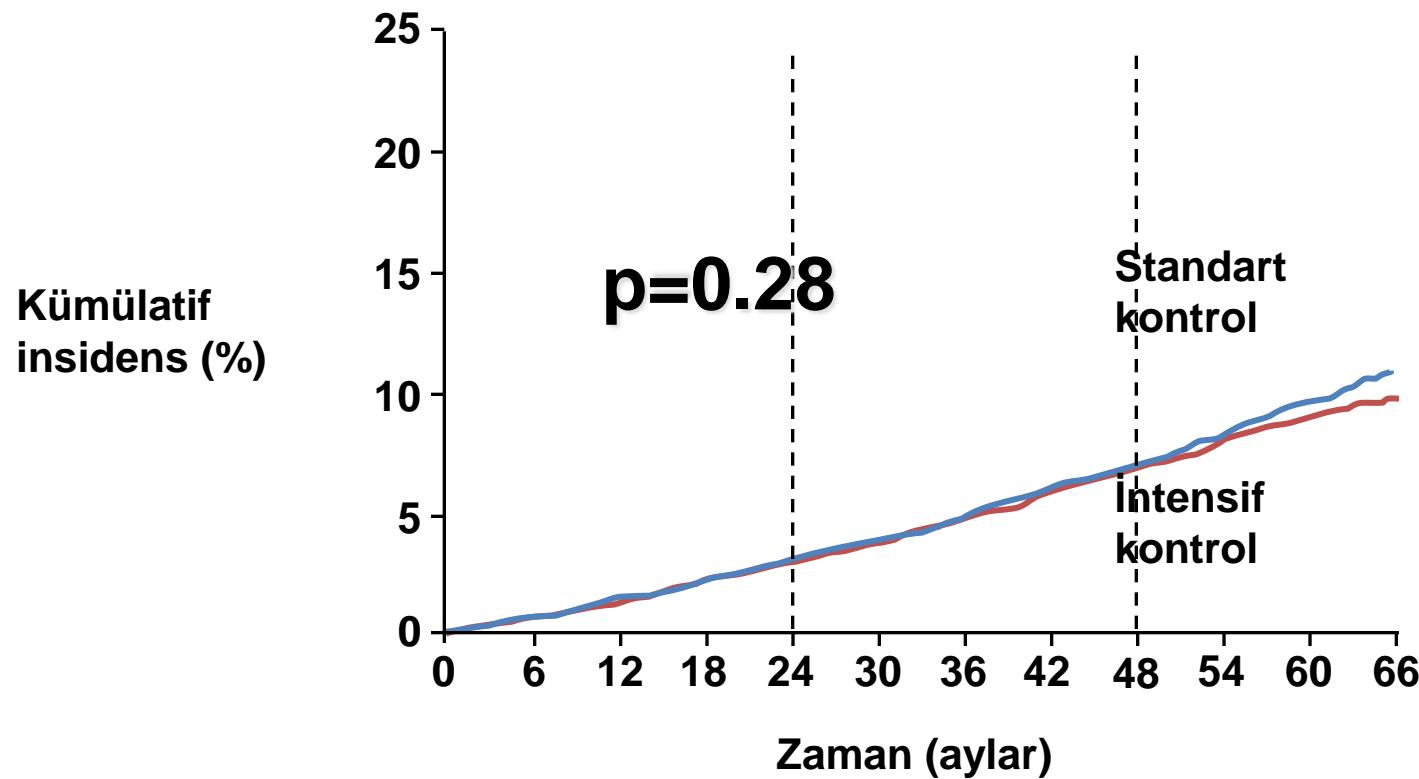

N = 11,140 Tip 2 DM ve Yüksek Kardiyovasküler Riski olan

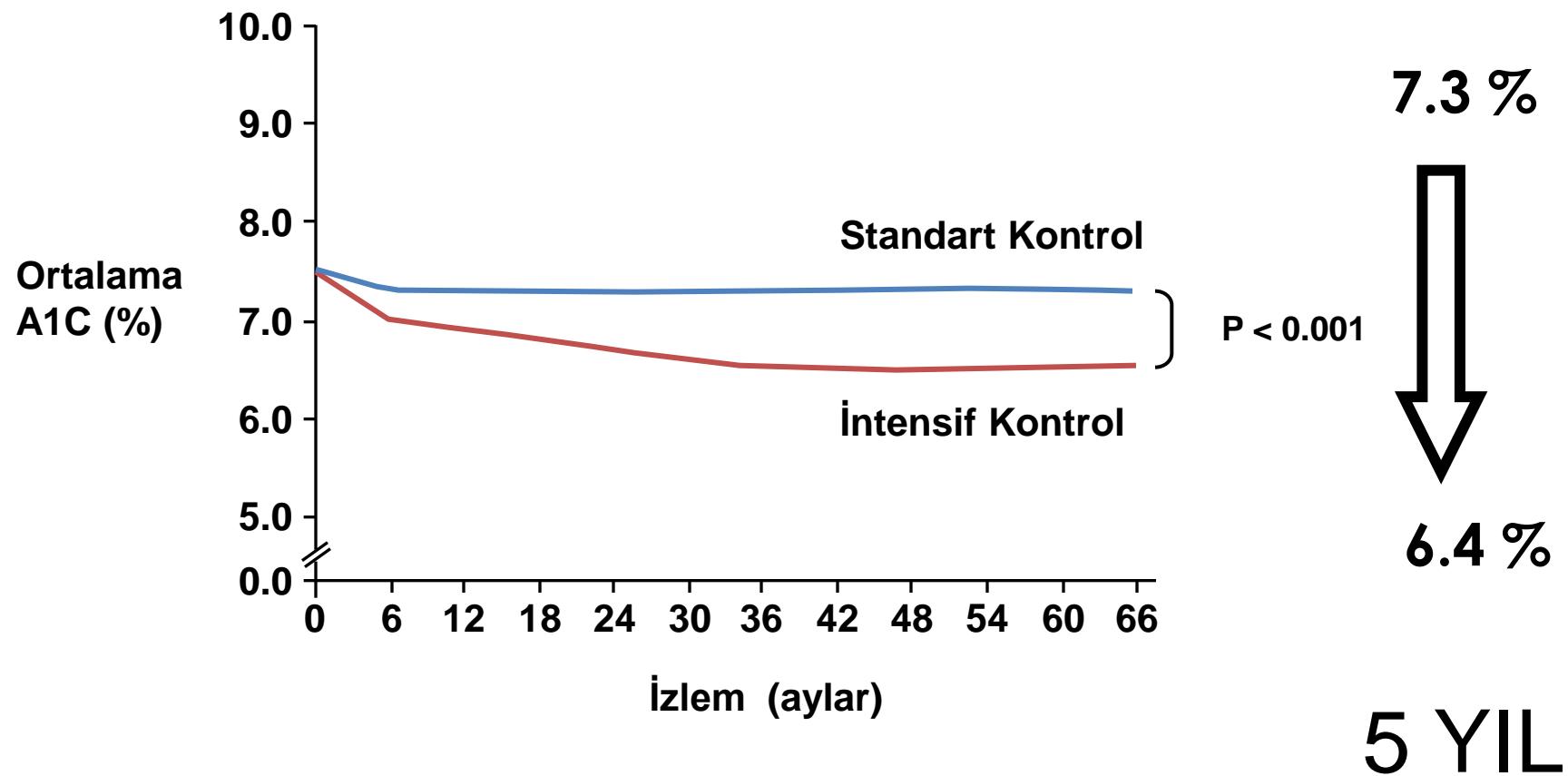
ADVANCE: Çalışma Kriterleri

- T2DM
- > 55 yaş
- Hipertansif veya normotensif
- KV risk faktörü
  - > 65 yaş
  - Majör makrovasküler hastalık öyküsü
  - Majör mikrovasküler hastalık öyküsü
  - Diyabet yaşı > 10 yıl

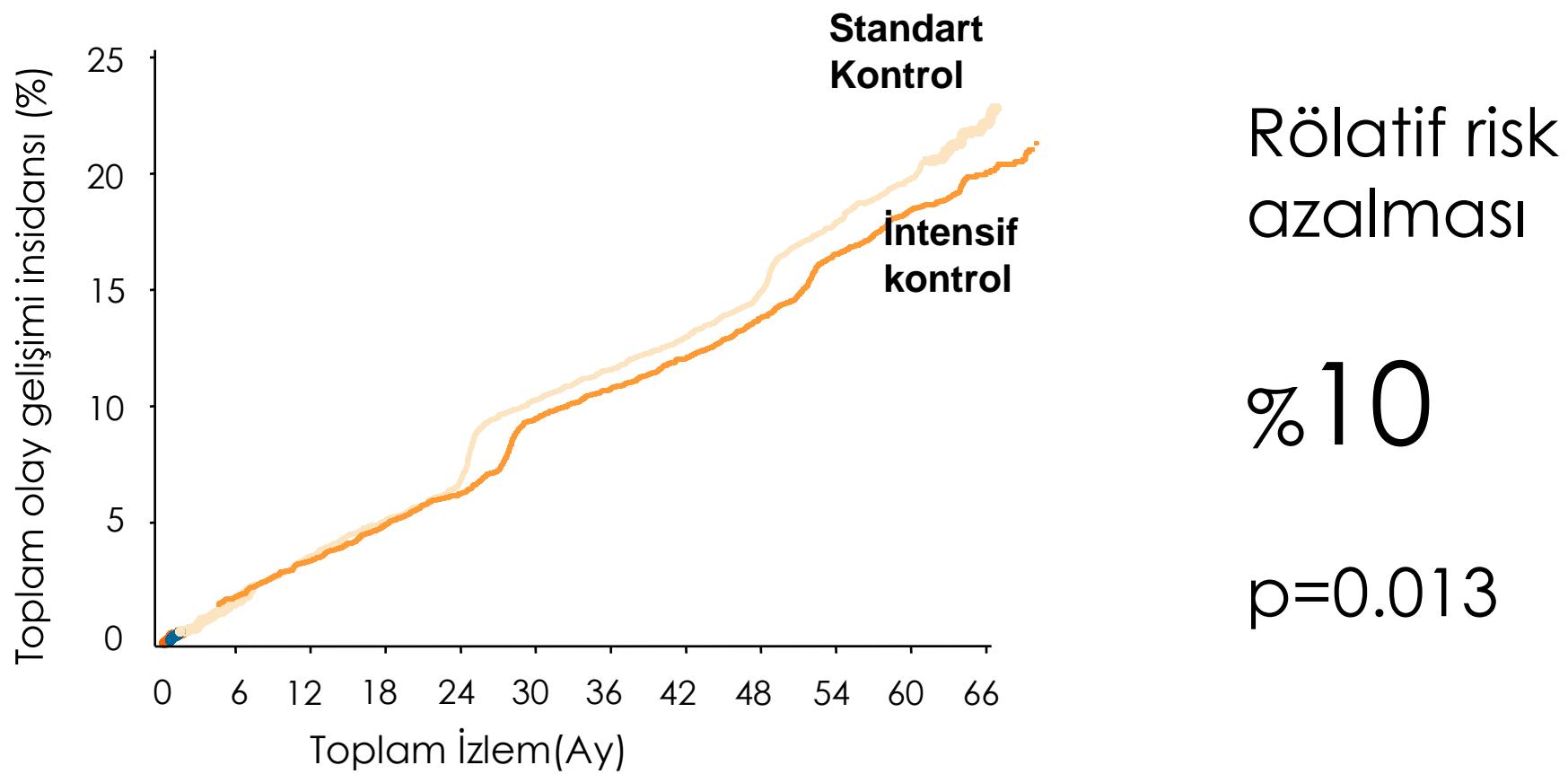
ADVANCE: Tedavi - Mortalite

ADVANCE: Tedavinin Glukoz Üzerine Etkileri

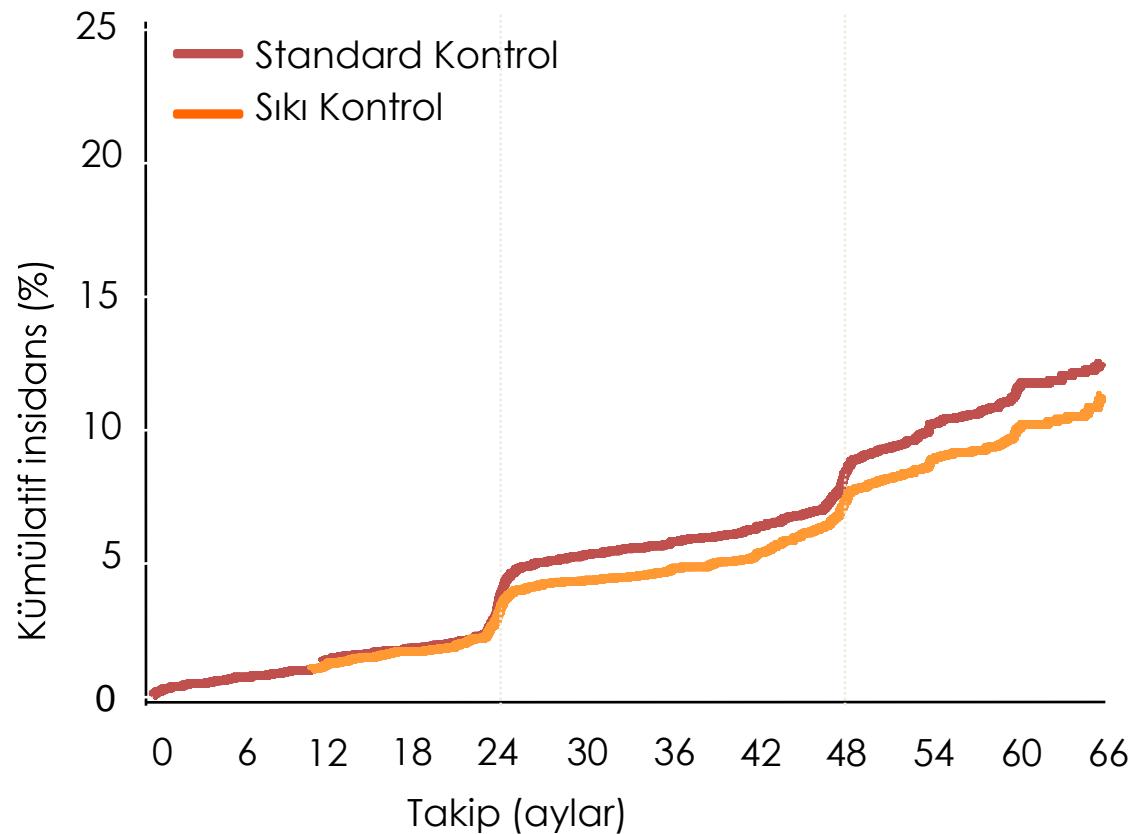

ADVANCE(Gliklazid): Kombine Primer Sonlanım Makro ve Mikrovasküler Komplikasyonların Tümü

ADVANCE

Primer Mikrovasküler Olay Üzerine Tedavi Etkisi

Rölatif risk
azalması
%14

p=0.015

ADVANCE:

Sekonder Sonlanım: Nefropati Üzerine Tedavi Etkisi

Yeni / ilerleyen nefropati

Rölatif
risk
azalması

% 21

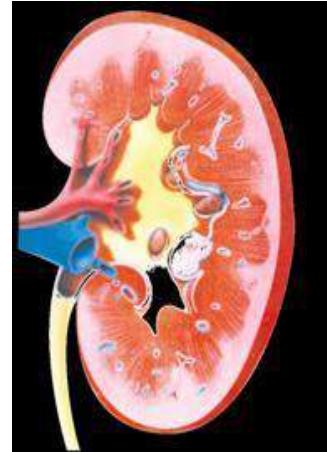
p=0.006

Yeni Makroalbuminüri

Rölatif
risk
azalması

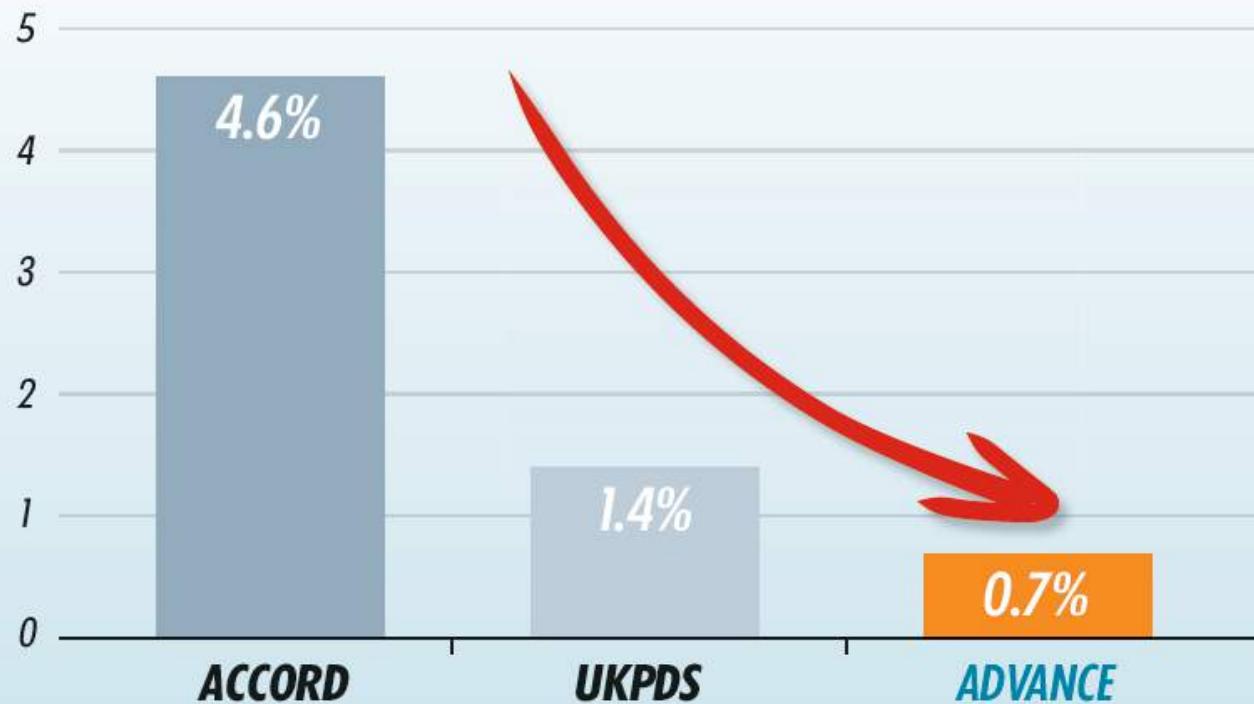
% 30

p=0.001

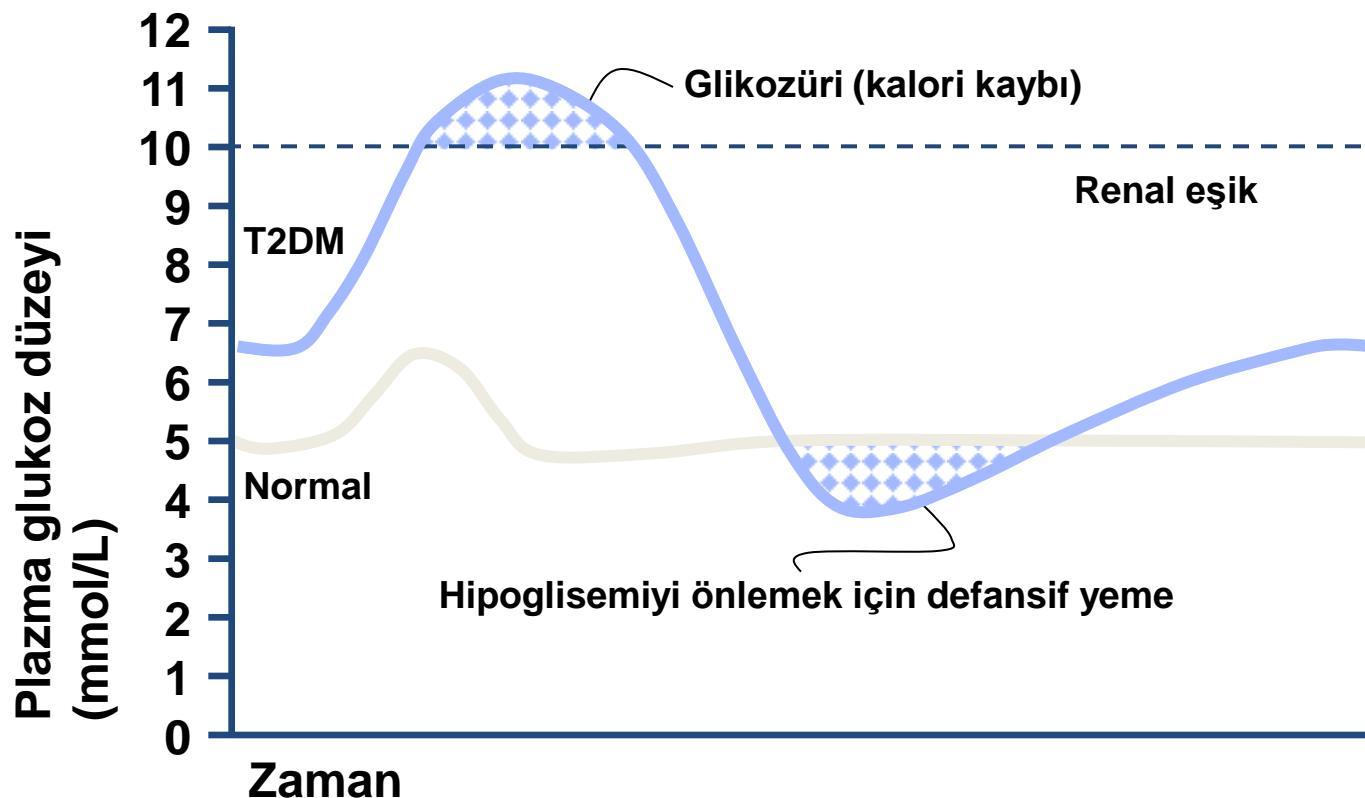
HİPOGLİSEMI: ADVANCE vs UKPDS vs ACCORD

Episodes of severe hypoglycemia in the intensive arm per 100 patients per year (%)

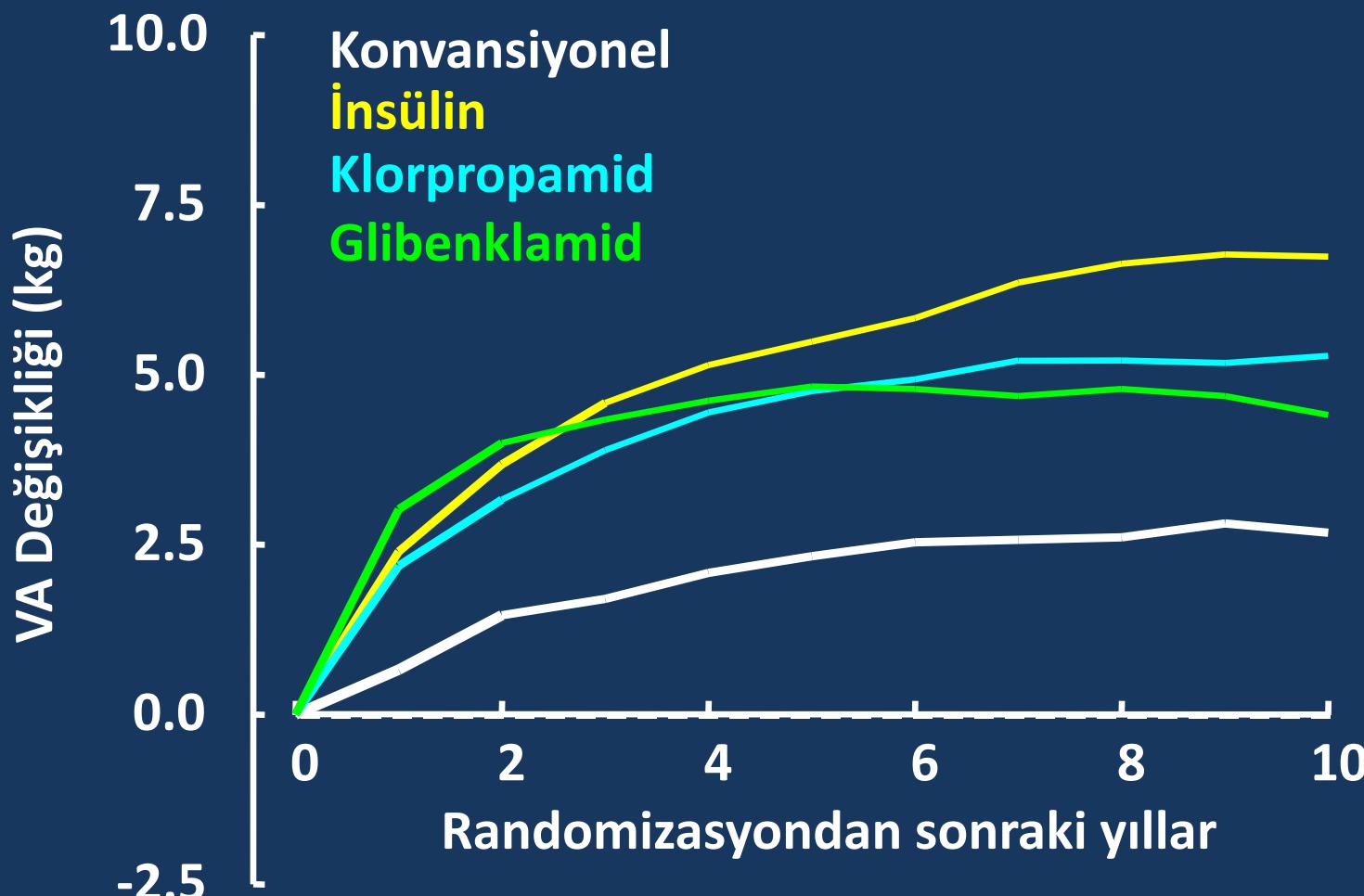

KILO ALIMI

Hipoglisemi defansif yeme ile kilo alımını artırır

UKPDS: VA Değişimi

ADVANCE: kilo nötr!

Treatment *

Glimepiride	53%
Metformin	60%
TZD	37%
Insulin	67%

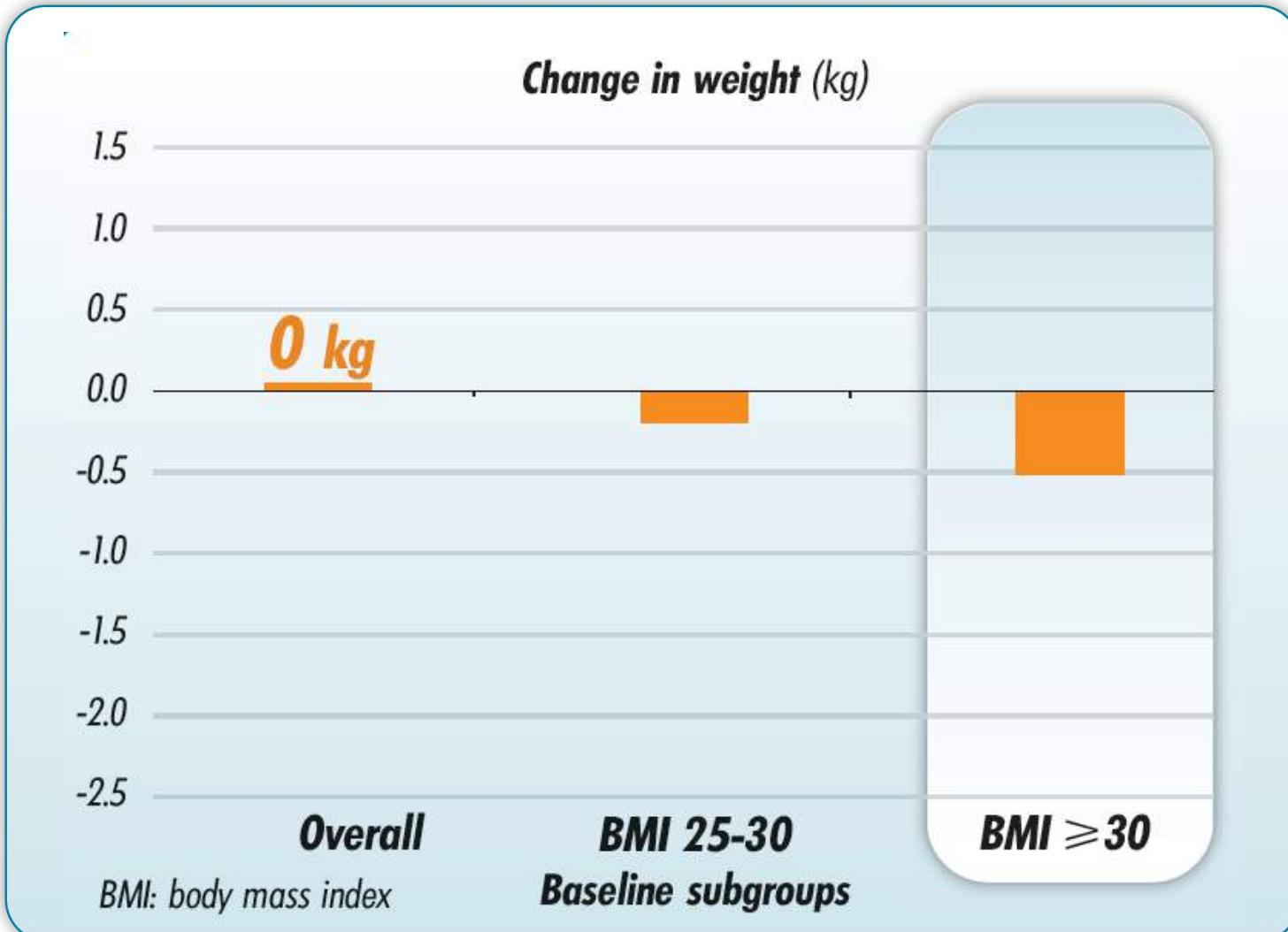
Glimepiride	78%
Metformin	95%
TZD	91%
Insulin	77%

DIAMICRON MR	91%
Metformin	74%
TZD	17%
Insulin	40%

Weight gain at the end of the follow-up (Kg)

ADVANCE: VKİ'den bağımsız olarak VA nötr

Kilo Alımı

- UKPDS

- Kilo alımı: 3,1 kg
- İzlem: 10 yıl

- ADVANCE

- Sabit kilo
- Kilo alımı: 0.75 kg
- İzlem: 5 yıl

Sülfonilüreler

- **Mutlak kontrendikasyonlar**
  - Tip 1 diabetes mellitus veya endojen insülin noksanlığı şüphesi
  - İlacın primer veya sekonder yanıtsızlık
  - Gebelik & laktasyon
  - Ketoasidoz, hiperozmolar nonketotik koma
  - İnfeksiyon esnasında metabolik dekompansasyon gelişmesi
  - Sülfonamid allerjisi
  - Karaciğer ve böbrek yetersizliği
  - Major ameliyatlar esnasında
- **Relatif kontrendikasyonlar**
  - Serebral yetersizlik (ateroskleroz, demans)
  - Yüksek ateşli infeksiyonlar esnasında
  - Sulfonilüreye bağlı ciddi hipoglisemi öyküsü olanlar
  - İleri diyabet yaşı, alkolizm

SU ve İlaç Etkileşimleri – 1

GLİSEMİK KONTROLU BOZANLAR

A. İnsülin Etki Antagonistleri

Diüretik	Beta-bloker
Nikotinik Asit	Steroid

B. İnsülin Sekresyonunu Bloke Edenler

Diüretik	Beta-Bloker
Hipopotassemi	Fenitoin

C. Sulfonilüre Metabolizmasını Arttırılanlar

Barbitürat	Rifampin
------------	----------

SU ve İlaç Etkileşimleri – 2

HİPOGLİSEMI RİSKİNİ ARTIRANLAR

A. Albumine Bağlanması Yeri İçin Yarışanlar

Aspirin   Fibrat

Trimetoprim

B. Renal Ekskresyonua Engel Olanlar

Probenesid   Allopurinol

C. İnsülin Sekretagogları

Küçük doz aspirin Prostaglandin benzeri drog

D. Glukoneogenezi durduranlar

Alkol

E. Sulfonilüre metabolizmasının kompetetif inhibitörleri

H2-Bloker   Alkol

F. Endojen kontrregulatuar hormon baskılayıcılar

Beta blokörler

GLİNİD ÇALIŞMA

Nateglinide Verileri

NAVIGATOR

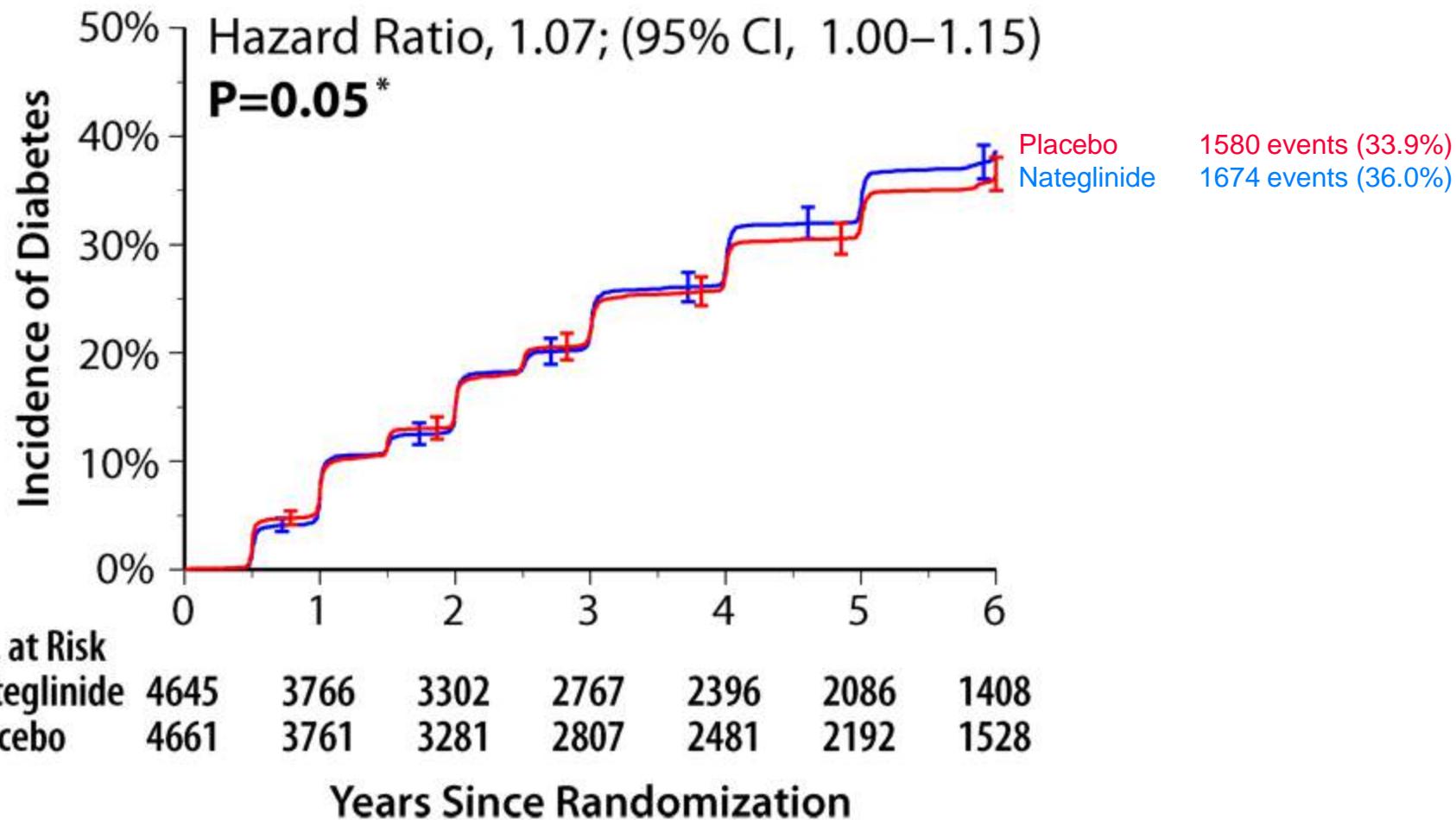
Nateglinide and Valsartan in Impaired Glucose Tolerance Outcomes Research

Rury R. Holman, MB, ChB, FRCP
Professor of Diabetic Medicine
Director, Diabetes Trials Unit, Oxford

Robert M. Califf, MD, MACC
Vice Chancellor for Clinical Research
Donald F. Fortin Professor of Cardiology, Duke University
Director, Duke Translational Medicine Institute

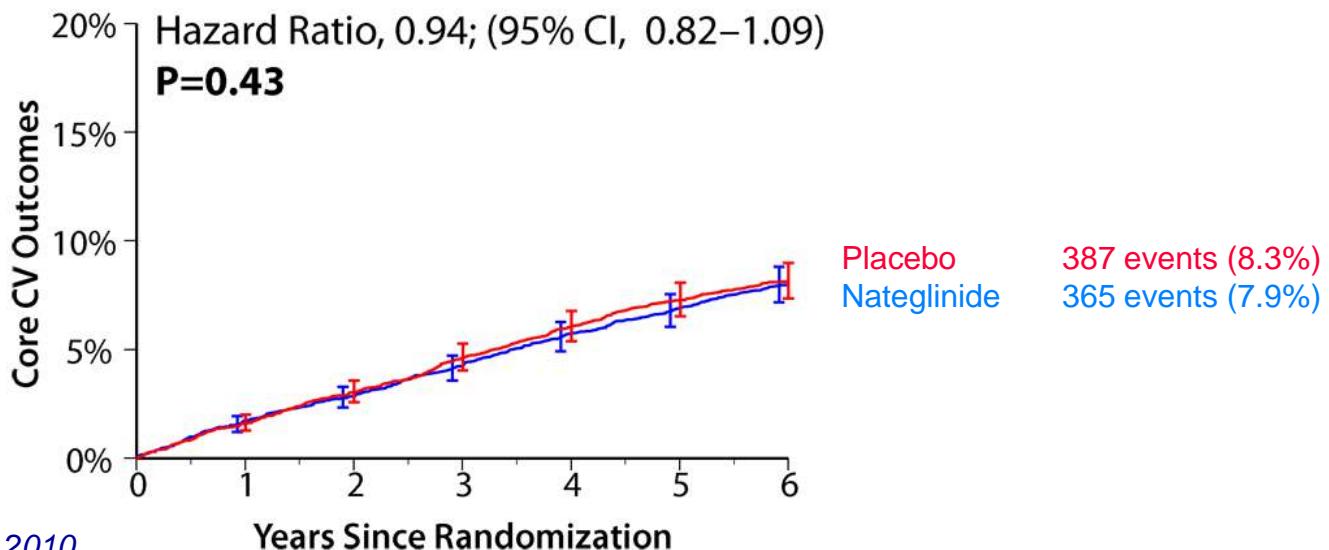
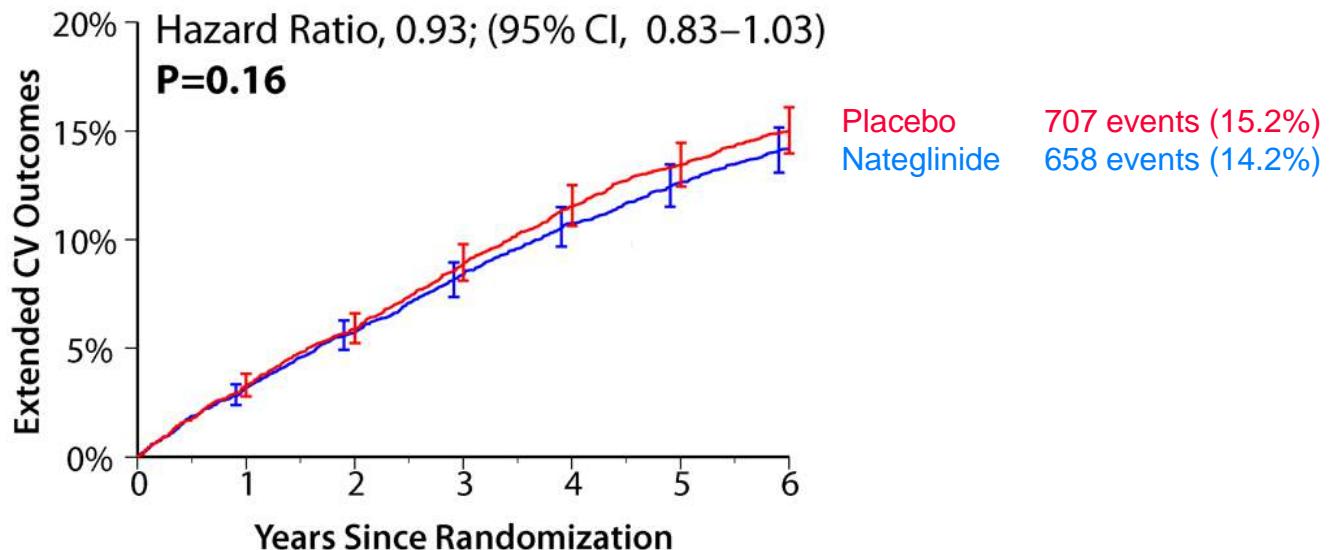
For the NAVIGATOR Study Group

Diyabet insidansi

*Not significant after adjustment for multiple testing

KV Sonlanım Noktaları

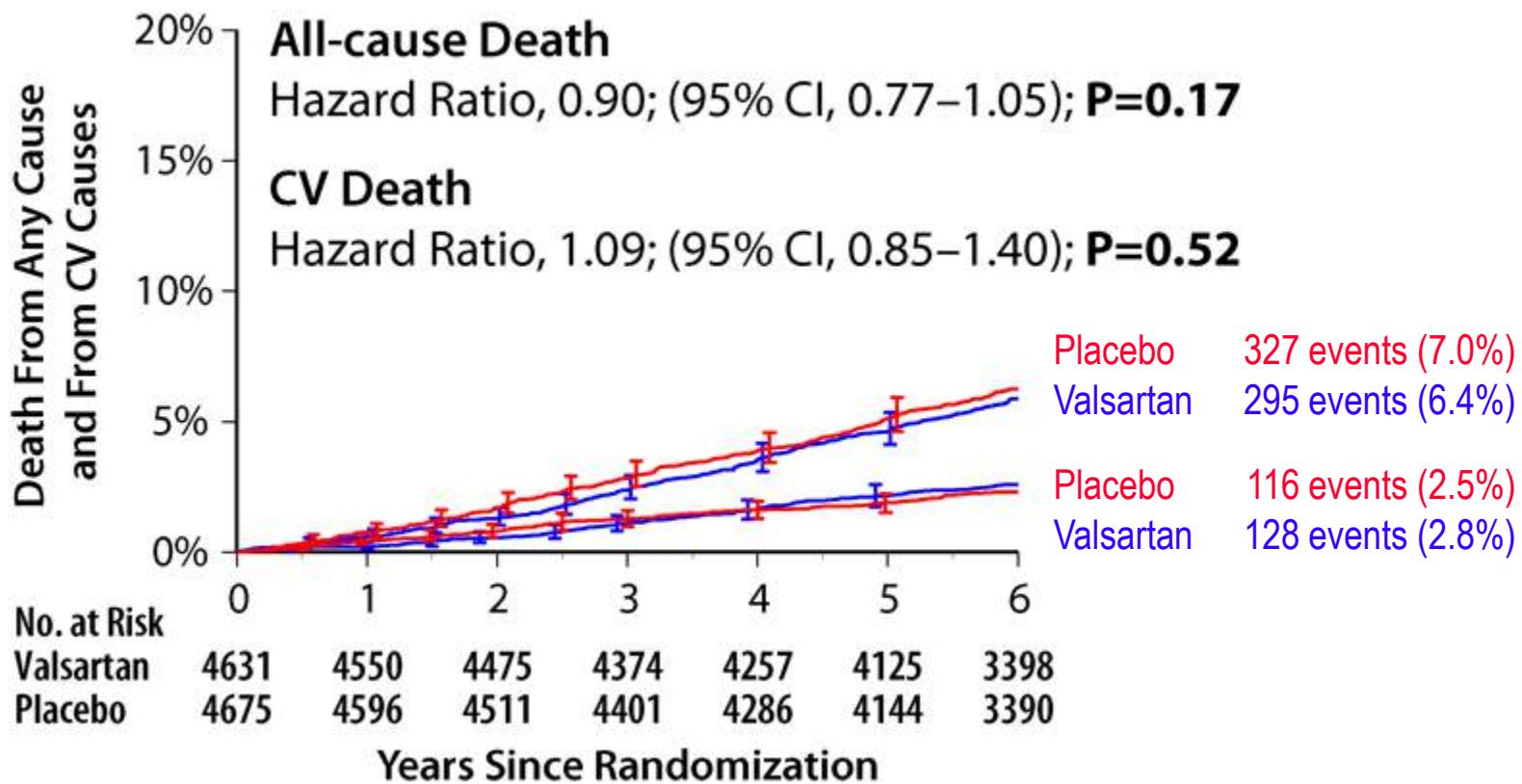
Hipoglisemi*

	Nateglinid n=4645	Plasebo n=4661	P Value
Tüm, n (%)	911 (19.6)	527 (11.3)	<0.001
Hafif (maximum severity)	676	411	
Orta (maximum severity)	214	104	
Ağır (maximum severity)	21	12	
Advers Olaylar Nedeniyle İlaç Bırakma, n (%)	520 (11.2)	485 (10.4)	0.23

*Includes MedDRA preferred terms: hypoglycemia and hypoglycemic seizure

Adverse events otherwise did not differ between treatment groups

KV & Total Mortalite

Nateglinide Sonuçlar

Glukoz tolerans bozukluğu + KV hastalık veya risk faktörü olanlarda Nateglinid

- DM insidansını azaltmadı
(median takip 5 yıl)
- Ko-primer KV sonlanımları azaltmadı

Diyabet İlaçlarının Metabolik ve Eşlik Eden Sorunlar Üzerine Etkileri

	MET	DPP4-İ	GLP-1A	SU	GLN	PİO	AGİ	İNS
PPG	-	--	--/-	--	--	-	--	--/-
APG	--	-	-	--	-	--	N	--/-
KB	N/-	N	-	N	N	-	N	N
HL/DL	-/-	N	N	-/N	-/N	N/-	N/-	-/-
NAYKH	-	N	-	N	N	--	N	N
HİPOG	N	N	N	++	+	N	N	++/+**
GİS YE	++	N	++	N	N	N	++	N
KBY	Orta !!	Doz düşür	Orta !!	Orta !!	N	Hafif !	N	Doz ayarı
KCY/LA	Ağır KE	N	N	Orta !!	Orta !!	Orta !!	N	N
KKY/KVH	Ağır KE	N	N	Orta !!	N	Ağır KE	N	N (+ PİO)
KİLO	N/-	N	--	+/+	+	++	N	+/+
KIRIK	N	N	N	N	N	++	N	N
İLAÇ ETK	N	N	N	++	++	N	N	N
MALİYET	---	++	+++	---	+	++	+	-

MET: Metformin, DPP4-İ: Dipeptidil peptidaz 4 inhibitörleri, GLP-1A: Glukagona benzer peptid-1 agonistleri, SU: Sulfonilüreler, GLN: Glinidler, PİO: Pioglitzazon, AGİ: Alfa glukozidaz inhibitörleri, INS: İnsülinler, PPG: Postprandiyal plazma glukoz, APG: Açlık plazma glukoz, HT: Hipertansiyon, HL: Hiperlipidemi, DL: Dislipidemi, NAYKH: Nonalkolik yağlı karaciğer hastalığı, HİPOG: Hipoglisemi, GİS YE: Gastrointestinal sistem yan etkileri, KB: Kan basıncı, KBY: Kronik böbrek yetersizliği, KCY: Karaciğer yetersizliği, LA: Laktik asidoz, KKY: Konjestif kalp yetersizliği, KVH: Kardiyovasküler hastalık, KİLO: Kiloya etkisi, KIRIK: Kırık riski, İLAÇ ETK: İlaç etkileşimi.

-: Hafif, --: Orta, ---: Ciddi derecede azaltır/maliyet düşük; +: Hafif, ++: Orta, +++: Ciddi derecede artırır/maliyet yüksek; N: Nötr, !!: Dikkat, !!!: Çok dikkat, KE: Kontrendike.

IDF Treatment Algorithm for People with Type 2 Diabetes

Lifestyle measures

Then, at each step, if not to target (generally HbA_{1c} < 7.0%)

Consider first line

Metformin

Sulfonylurea
or
 α -Glucosidase inhibitor

Consider second line

Sulfonylurea

Metformin
(if not first line)

α -Glucosidase inhibitor or
DPP-4 inhibitor or
Thiazolidinedione

Consider third line

Basal insulin
or
Pre-mix insulin

α -Glucosidase inhibitor or
DPP-4 inhibitor or
Thiazolidinedione

GLP-1 agonist

Consider fourth line

Basal +
meal-time
insulin

Basal insulin, or
Pre-mix insulin
(later basal + meal-time)

- = usual approach
- = alternative approach

Güncellenmiş IDF Kılavuzu: Tip 2 Diyabette Tedavi Algoritmi
<http://www.idf.org/global-guideline-type-2-diabetes-2012>

Yeni
Başlangıçlı
Diyabet
HbA1C

Hedef
HbA1C
> 7.5 >

TİP 2 DİYABET TEDAVİ ALGORİTMASI

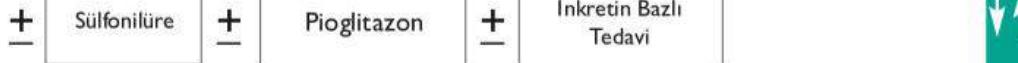
6.5 I. BASAMAK

Yaşam Şekli ve
Değişikliği veya Metformin

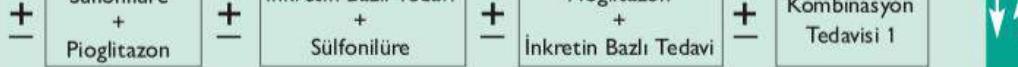
II. BASAMAK

Yaşam Şekli
Değişikliği ve Metformin

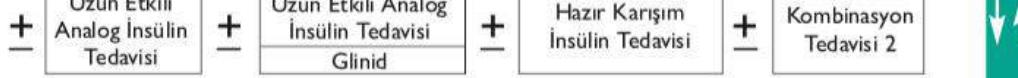
III. BASAMAK

Yaşam Şekli
Değişikliği ve Metformin

IV. BASAMAK

Yaşam Şekli
Değişikliği ve Metformin

V. BASAMAK

Yaşam Şekli
Değişikliği ve Metformin

- Acarbose tüm basamaklarda kullanılabilir.
- En fazla 3 aylık tedaviye rağmen HbA1C %7.5'un üstünde ise bir sonraki basamağa geçmelidir.
- Yeni başlangıçlı Tip2 diyabette glisemi regülasyonu sağlandıktan sonra dinamik izlem sürdürülmeli, gerekirse tekrar bir önceki basamağa dönülecek ilaçlar ve dozları azaltılmalıdır.
- Kombinasyon Tedavisi - 1: Seçilmiş vakalarda Sülfonilüre + İnkretin Bazlı Tedavi ve Pioglitazon ünülü kombinasyonu yapılabilir.
- Kombinasyon Tedavisi - 2: Seçilmiş vakalarda insülinle birlikte diğer oral antidiyabetik kombinasyonu yapılabilir.

ADA 2015

Mono-therapy

- Efficacy*
- Hypo risk
- Weight
- Side effects
- Costs*

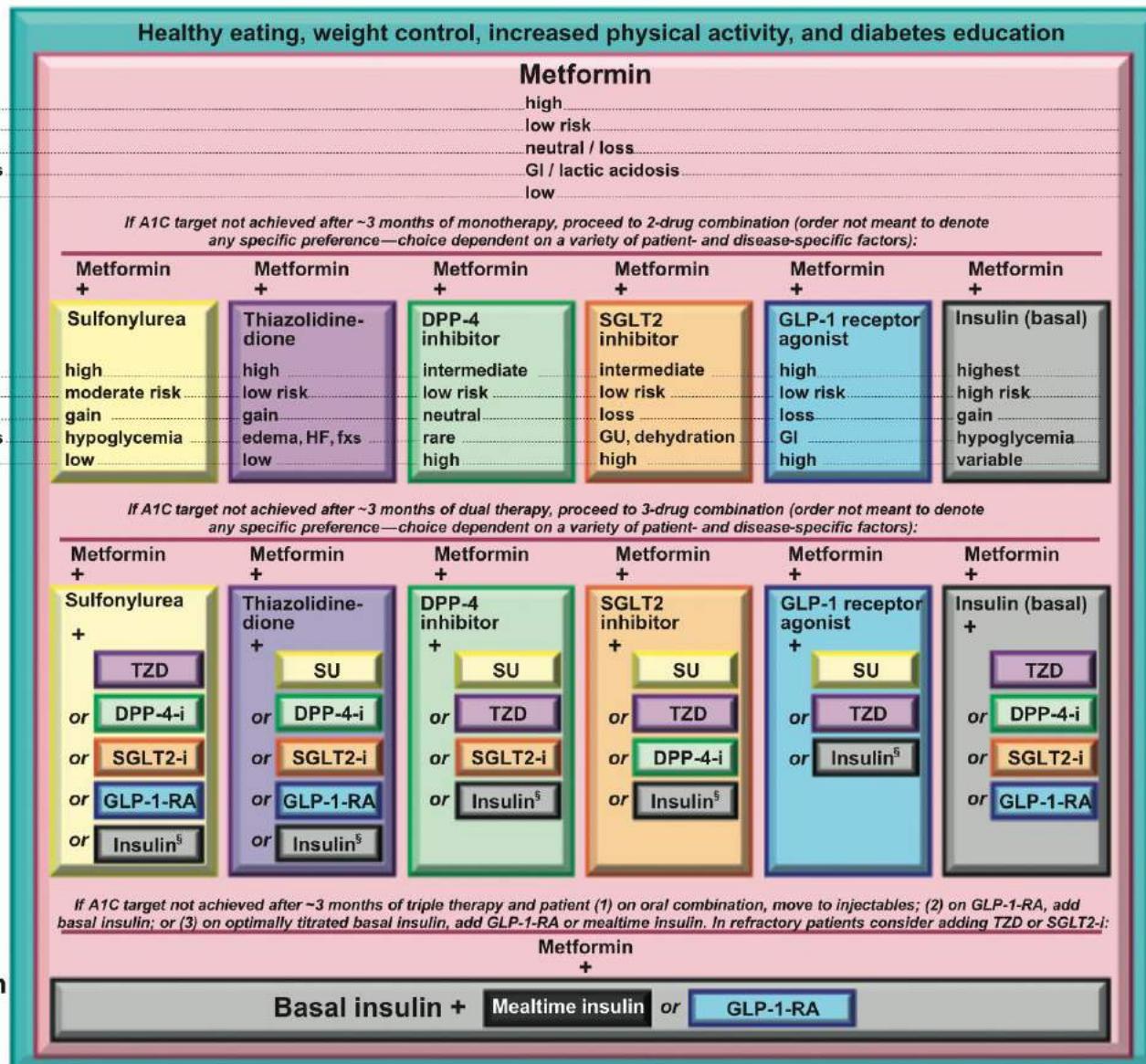

Dual therapy[†]

- Efficacy*
- Hypo risk
- Weight
- Side effects
- Costs*

Triple therapy

TEMD TİP 2 DİYABETTE TEDAVİ ALGORİTMASI-2013

YAŞAM TARZI DEĞİŞİKLİĞİ (Sağlıklı beslenme, Fiziksel aktivite artışı, Kilo kontrolü)
A1C HEDEFİ*: Düşük riskli ise ≤%6.5, Yüksek riskli ise BİREYSEL

A1C <%8

A1C = %8 - 10

A1C >%10

MONOTERAPİ

MET**

A1C >Hedef

İKİLİ KOMBİNASYON

MET
(+)

- DPP4-i
- SU/GLN
- İNSÜLİN***
- PiO
- GLP-1A
- AGİ

A1C >Hedef

ÜÇLÜ KOMBİNASYON

MET
(+)
II. İlaç
(+)

- DPP4-i
- SU/GLN
- İNSÜLİN***
- PiO
- GLP-1A
- AGİ

A1C >Hedef

İNSÜLİN

BAZAL

BİFAZİK

MET
(+)

BAZAL-BOLÜS

POMPA

Hiperglisemiye Hasta-Merkezli Yaklaşım

Hiperglisemi Tedavisinde Düşünülmesi Gereken Faktörler

“Teşekkür Ederim”